

الوسائل المفيدة للحياة السعيدة

(للحرمين و الجمعية)

Izindlela eziwusizo zempilo

ejabulisayo

Izindlela eziwusizo zempilo ejabulisayo

uShekh Abdur-Rahman ibn Nasir as-Sa'di

Izindlela eziwusizo zempilo ejabulisayo

Ukuqamba

Umfundisi uAbdur-Rahman bin Nasir as-Sa'di(umusa ka-Allah ubenaye)

Isingeniso

Udumo lonke lungoluka-Allah, okungokwaKhe konke ukudunyiswa, futhi ngiyafakaza ukuthi akukho okukhonzwayo ngokweqiniso ngaphandle kuka-Allah, Yedwa, akanaye umhlanganyeli, futhi ngiyafakaza ukuthi uMuhammad uyinceku yakhe nesithunywa sakhe. Ukuthula nezibusiso zika-Allah akube phezu kwakhe, nomndeni wakhe, nabangani bakhe.

Ukuthula kwenhliziyo, nokuzola kwayo nenjabulo yayo, kanye nokususwa kwezinkathazo nosizi lwayo, kuyinto efunwa yiwo wonke umuntu, futhi ngakho kutholakala impilo enhle, kuphelele injabulo nokwethaba. Kulokhu kunezizathu zenkolo, nezizathu zemvelo, kanye nezizathu eziphathekayo, futhi akunakwenzeka ukuba zihlangane zonke ngaphandle kwamakholwa. Kepha kulabo abangeyiwona amakholwa, noma ngabe lezi zinto bazithola ngandlela thize nangesizathu esizanywa ngabahlakaniphile babo, basuke sebephuthelwe yizindlela ezinenzuzo

enkulu, eziqinile, nezingcono esimweni nasesiphethweni.

Kodwa-ke, kule ncwadi yami ngizobalula izizathu engizikhumbulayo zalo mgomo ophakeme, lowo wonke umuntu awulwelayo.

Phakathi kwabo kukhona abaphumelela kakhulu kukho, baphila impilo ejabulisayo nempilo enhle. Futhi phakathi kwabo kukhona abahluleka kukho konke, baphila impilo yosizi nempilo yabahluphekile. Futhi phakathi kwabo kukhona abaphakathi nendawo, ngokwalokho abaphumelele kukho. U-Allah unguMniki wempumelelo, noMceliwa wosizo kukho konke okuhle, nasekunqandeni konke okubi.

Isahluko: Ukholo Nezenzo Ezilungileyo

Futhi isizathu esikhulu kunazo zonke salokho, esingumsuka nesisekelo saso, wukukholwa nezenzo ezilungileyo, oPhezukonke wathi:

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَاهَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾﴾

"Noma ngubani owenza isenzo esihle, engaba owesilisa noma owesifazane, futhi eyikholwa, ngakho-ke ngempela siyomphilisa impilo enhle, futhi ngempela siyobavuzwa ngomvuzo wabo ngokungcono kakhulu kwalokho ababekwenza." (97) [An-Nahl:97].

Ngakho-ke wazisa futhi wathembisa lowo ohlanganisa ukukholwa nesenzo esihle, ngempilo

enhle kulomhlaba, nangomvuzo omuhle kulomhlaba nasempilweni ezayo.

Futhi isizathu salokho sicacile, ngempela amakhohla aku-Allah, lawo anokholo oluyiqiniso oluthela izenzo ezilungileyo, olulungisa izinhliziyiyo, nezimilo, nomhlaba kanye nelizayo, anezisekelo nezimiso abamukela ngazo konke okubehlelayo, kungaba yizizathu zenjabulo nentokozo, noma izizathu zokukhathazeka, nosizi, nokudabuka.

Bamukela izinto ezithandekayo nenjabulo ngokuzamukela, ngokubonga ngazo, nangokuzisebenzisa kulokho okunenzuzo. Uma bezisebenzisa ngale ndlela, lokhu kubaethela intokozo ngazo, isifiso sokuba ziqhubeke futhi zibusiseke, kanye nethemba lomvuzo walabo ababongayo, izinto ezinkulu ezedlula ngobuhle nangezibusiso zazo lezi zinjabulo eziyizithelo zazo.

Bahlangabezana nobunzima, ukulimala, ukukhathazeka, nosizi ngokumelana nalokho abangamelana nakho, nokunciphisa lokho abangakunciphisa, nokubekezela okuhle kulokho abangenakukugwema. Ngalokho, bathola emiphumeleni yobunzima ukumelana okunenzuzo, ulwazi namandla, futhi ekubekezeleni nasekufuneni umvuzo, bathola izinto ezinkulu lapho ubunzima bunyamalala khona, bese kuthathelwa indawo yinjabulo namathemba amahle, kanye nesifiso somusa ka-Allah nomvuzo

Wakhe, njengoba uMprofethi (ukuthula kube kuye) akuveza lokhu kwi-hadith eyiqiniso, wathi:

«عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ، إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ، إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَّاءٌ شَكَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ، وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَّاءٌ صَبَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ، وَلَيْسَ ذَلِكَ لِأَحَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ»

«Kuyamangalisa ngodaba lwekholwa, ngempela udaba lwakhe lonke luwubuhle, uma ehlelwa yinjabulo uyabonga, lokho kube wubuhle kuye, futhi uma ehlelwa wubunzima uyabekezela, lokho kube wubuhle kuye, futhi lokho akukho komunye ngaphandle kwekholwa» Ilandiswe nguMuslim.

Ngakho-ke wazisa ukuthi inzuzo yekholwa, nobuhle balo, nezithelo zezenzo zalo kuyaphindaphindeka kukho konke okulihlelayo enjabulweni nasebunzimeni; yingakho uthola abantu ababili abehlelwa isehlo esisodwa sokuhle noma sokubi, bese behlukana kakhulu endleleni abasamukela ngayo, kanti lokho kuncike ekwehlukananeni kwabo ekukholweni nasezenzweni ezilungileyo. Lowo ochazwe ngalezi zici ezimbili wamukela okuhle nokubi ngalokho esikubalulile kokubonga nokubekezela kanye nalokho okulandelayo, ngakho-ke kwenzeka kuye injabulo nentokozo, nokunyamalala kokukhathazeka, usizi, ukwexana, nokuqina kwesifuba, nobuhlungu bempilo, bese ipheleliswa kuye impilo enhle kuleli khaya. Kanti omunye wamukela izinto ezinhle ngokuzidla, nangokuzikhukhumeza, nangobudlova. Ngakho-ke ukuziphatha kwakhe kuyonakala, futhi

uzamukela njengoba izilwane zizamukela, ngobuhwaba nangovalo. Noma kunjalo, inhliziyo yakhe ayinako ukuphumula, kodwa ihlakazekile ngezindlela eziningi: ihlakazekile ngenxa yokwesaba ukulahlekelwa yizinto azithandayo, nangenxa yokuphikiswa okuningi okuvame ukuvela kuzo, futhi nangenxa yokuthi imiphefumulo ayigcini ndawonye kodwa ihlale ilangazelela ezinye izinto, ezingase zenzeke noma zingenzi. Futhi noma zenzeka, naye usuke ekhathazekile ngenxa yalezi zizathu ezishiwo. Wamukela ubunzima ngokukhathazeka, nangokuphelelwa yisineke, nangokwesaba, nangokucasuka. Ngakho-ke ungabuzi ngosizi lwempilo olumehlelayo, nangezifo zengqondo nezemizwa, nangokwesaba okungamholela ezimweni ezimbi kakhulu nasezinkingeni ezinyantisayo; ngoba akathembi mklomelo, futhi akanakho ukubekezela okungamduduzisa noma kumenzele lula.

Konke lokhu kubonakala ngokwenzekayo, futhi isibonelo esisodwa salolu hlobo, uma usicabangisisa futhi usisebenzisa ezimweni zabantu, ubona umehluko omkhulu phakathi kwekholwa elenza ngokokholo lwalo, nalowo ongenjalo. Inkolo ikhuthaza kakhulu ukwaneliseka ngesabelo sika-Allah, nangalokho anikeze izinceku ngomusa Wakhe nobubele obuhlukahlukene.

Ngakho-ke ikholwa, uma lihlolwa ngokugula noma ubumpofu, noma okunye okufanayo kwezinhlopheko wonke umuntu angabhekana nazo, khona-ke lona - ngokukholwa kwalo nangokwaneliseka nokwamukela lokho u-Allah alwabele kona - lithola ukuthula emoyeni, alifisi ngenhliziyo yalo into elingayinqunyelwanga. Libheka labo abangaphansi kwalo, futhi alibheki labo abangaphezu kwalo. Futhi kungenzeka ukuthi intokozo yalo, injabulo yalo, nokukhululeka kwalo kwedlule okwalowo othole konke okufiswa umhlaba, uma enganikwanga ukwaneliseka.

Kanjalo futhi, lowo ongenazo izenzo ezihambisana nokholo, uma evivinywa ngokuthile kobumpofu, noma elahlekelwa ezinye zezidingo zasemhlabeni, uyamthola esesizini nasekuhluphekeni okukhulu.

Esinye isibonelo: Uma kuvela izimbangela zokwesaba, futhi izinto ezikhathazayo zehlela umuntu, uthola lowo onokholo lweqiniso enenhliziyi eqinile, enomoya ozolile, ekwazi ukuphatha nokulawula lolu daba olumehlele ngalokho okusemandleni akhe ngokomcabango, ngenkulumo, nangesenzo, esezilungiselele lolu sizi olukhathazayo, futhi lezi yizimo eziduduza umuntu futhi ziqinise inhliziyo yakhe.

Futhi uthola umuntu ongenalo ukholo esesimweni esiphambene nalokhu. Lapho kufika ukwesaba, unembeza wakhe uyaphazamiseka,

imizwa yakhe iyashuba, imicabango yakhe iyahlakazeka, bese engena ukwesaba novalo olukhulu. Kuyahlangana kuye ukwesaba kwangaphandle nokukhathazeka kwangaphakathi okungenakuchazwa ingqikithi yako. Lolu hlobo lwabantu, uma bengazitholi ezinye izindlela zemvelo ezidinga ukuzijwayeza okukhulu, amandla abo ayawa nemizwa yabo iyashuba. Lokhu kungenxa yokuntula ukholo oluholela ekubekezeleni, ikakhulukazi ezimweni ezibucayi nasezimweni ezidabukisayo neziphazamisayo.

Oqotho nomubi, okholwayo nongakholwa, bahlanganyela ekuzuzeni isibindi esifundwayo, nasemvelweni edambisa ukwesaba futhi ikwenze kube lula, kodwa okholwayo uhlukaniswa ngamandla okholo lwakhe, ukubekezela kwakhe, ukwethemba kwakhe u-Allah, nokuncika kwakhe Kuye, nokulindela kwakhe umvuzo Wakhe — izinto ezandisa isibindi sakhe, futhi zinciphise umthwalo wokwesaba kuye, futhi zenze ubunzima bube lula kuye, njengoba uSomandla esho:

﴿...إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنْ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ...﴾

"...uma nizwa ubuhlungu, khona-ke nabo bayezwa ubuhlungu njengoba nani nizwa ubuhlungu, kodwa nina ninethemba elivela ku-Allah lokho bona abangakuthembi." [An-Nisā':104]. Futhi bathola ku-Allah usizo, nosizo lwakhe

olukhethekile kanye nokwesekwa kwaKhe okuhlakaza ukwesaba. Futhi wathi oPhezukonke:

{...وَأَصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ}

"...futhi bekezelani; ngempela u-Allah ukanye nababekezelayo." [Al-Anfal:46].

Ukwenza okuhle kuzidalwa ngenkulumo nangesenzo. Ezinye zezizathu ezisusa ukukhathazeka, usizi, nokwethuka, wukwenza okuhle endalweni ngezwi nangesenzo, nezinhlobo ezahlukene zomusa, konke lokhu kuyizenzo ezinhle nobubele. Ngalezi zenzo u-Allah ususa izinkathazo nosizi kolungileyo nesoni ngokwezinga lazo, kodwa okholwayo uthola kuzo isabelo esiphelele nenhlanhla enkulu, futhi uhlukaniseka ngokuthi ububele bakhe buvela ebuqothweni nasekufuneni umvuzo wako.

Ngakho u-Allah umenzela kube lula ukwenza okuhle ngenxa yobuhle abuthembayo, futhi amsuse ebubini ngenxa yobuqotho bakhe nokulindela kwakhe umvuzo kuYe, u-Allah oPhezukonke wathi:

{لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ اتَّبِعْنَاهُ إِنَّ اللَّهَ فَسَّطَ لِّهُ أَجْرًا عَظِيمًا 114}

"Akukho okuhle kokuningi engxoxweni yabo eyimfihlo, ngaphandle kwalowo oyala ngomnikelo noma okuhle noma ukulungisa phakathi kwabantu. Futhi lowo owenza lokho efuna ukuthokoza kuka-Allah, ngakho-ke sizomnika umvuzo omkhulu." (114) [An-Nisā':114].

Ngakho-ke, oPhezukonke wazisa ukuthi zonke lezi zindaba ziyubuhle kulowo ezivela kuye, futhi okuhle kuletha okuhle, kuxoshe okubi, nokuthi ikholwa elilindele umvuzo, u-Allah ulinika umvuzo omkhulu. Futhi phakathi komvuzo omkhulu kukhona ukususwa kokukhathazeka, usizi, izinkinga, nokunye okunjalo.

Isahluko: Ukuzibandakanya nomunye wemisebenzi noma olunye lwezifundo eziwusizo.

Phakathi kwezizathu zokudambisa ukukhathazeka okuvela ekushubeni kwemizwa, nokuba matasa kwenhliziyo ngezinto ezikhathazayo: wukuzibandakanya nomsebenzi othile noma ulwazi oluwusizo; ngoba lokho kuyayiphazamisa inhliziyo ekubeni matasa naleyo ndaba eyikhathazile. Futhi mhlawumbe ngenxa yalokho uze akhohlwe izizathu ezimdalele ukukhathazeka nosizi, bese umphefumulo wakhe uthokoza, kwande nomfutho wakhe, futhi lesi sizathu naso sihlanganyelwe phakathi kwekholwa nongakholwa. Kodwa okholwayo uhlukaniswa ngokholo lwakhe, ubuqotho bakhe, nokufuna umvuzo ekuzibandakanyeni kwakhe nalolo lwazi alufundayo noma alufundisayo, nasemsebenzini omuhle awenzayo. Uma kuwukukhonza, kuwukukhonza, futhi uma kuwumsebenzi wezwe noma umkhuba ohambisana nenhloso enhle

nenhloso yokusebenzisa lokho ukuze alalele u-Allah. Ngakho-ke, lokhu kunomthelela osebenzayo ekususeni ukukhathazeka, usizi, nosizi. Bangaki abantu abahlushwa ukukhathazeka nosizi olungapheli, base behlaselwa yizifo ezahlu kahlu, ikhambi labo eliphumelelayo laba (ukukhohlwa imbangela eyabaphazamisa futhi yabakhathaza, nokuzibandakanya nomunye wemisebenzi yabo ebalulekile).

Kufanele ukuthi umsebenzi umuntu azibandakanya kuwo ube yilowo umphefumulo othola ukuthula kuwo futhi uwulangazelele, ngoba lokhu kwenza kube lula ukuyizusa le njongo ezuzisayo. Futhi u-Allah nguye owazi kangcono.

Ukugxilisa wonke umqondo emsebenzini wanamhlanje, Phakathi kwezinto ezisusa ukukhathazeka nokwesaba kukhona ukugxilisa yonke imicabango emsebenzini wosuku lwamanje, nokuyisusa ekukhathazekeni ngekusasa nasosizini lwesikhathi esedlule. Ngenxa yalokhu, uMprofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye) wafuna isiphophelo ekukhathazekeni nasosizini. Usizi ngezinto ezedlule ezingenakubuyiswa noma zilungiswe alusizi ngalutho, futhi ukukhathazeka okudalwa wukwesaba ikusasa kungalimaza. Ngakho-ke, umuntu kufanele aphilele usuku lwakhe, ahlanganise ukuzimisela nokukhuthala kwakhe ekulungiseni usuku lwakhe nesikhathi samanje. Ngoba ukugxilisa inhliziyo kulokho

kwenza imisebenzi iphelele, futhi ngakho umuntu uyaduduzeka ekukhathazekeni nasosizini. Futhi uMphrofethi ﷺ uma enxusa noma eqondisa isizwe sakhe ekunxuseni, wayegqugquzela ukuzimisela nokukhuthala ekufezeni lokho akunxuselayo, kanye nokufuna usizo ku-Allah nokuba nethemba emseni Wakhe. Nokuyeka lokho ayekunxusela ukuba kususwe; ngoba ukunxusa kuhambisana nesenzo, ngakho-ke inceku iyazikhandla kulokho okuyizuzisayo enkolweni nasemhlabeni, futhi ucela eNkosini yakhe impumelelo yenhloso yakhe, futhi afune usizo lwaYo kulokho, njengoba kusho uMphrofethi ﷺ:

(أَحْرِصْ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ وَاسْتَعِزْ بِاللَّهِ وَلَا تَعْجِزْ، وَإِذَا أَصَابَكَ شَيْءٌ فَلَا تَقُلْ: لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ كَذَا كَانَ كَذَا وَكَذَا، وَلَكِنْ قُلْ: قَدَّرَ اللَّهُ وَمَا شَاءَ فَعَلَ، فَإِنَّ لَوْ تَفْتَحُ عَمَلَ الشَّيْطَانِ)

"Phikelela kulokho okukusizayo, futhi ucele usizo ku-Allah, futhi ungapheli amandla. Futhi uma kukhona okukwehlayo, ungasho ukuthi: Ukube ngenze kanje, bekuzoba kanje nakanje, kodwa yithi: Kwakumiselwe u-Allah, futhi wenza lokho akuthandileyo, ngokuba 'ukube' kuvula umsebenzi kaSathane" Ilandiswe ngu-Muslim. Ngakho-ke uMphrofethi ﷺ wahlanganisa phakathi kokuyala ngokushisekela izinto eziwusizo kuzo zonke izimo, nokucela usizo ku-Allah, nokungazinikeli ebuthakathakeni obungubuvila obulimazayo, kanye nokuzinikela ezintweni esezedlule

esezenzekile, nokubona isinqumo sika-Allah kanye neQadar Yakhe.

Futhi Wenza izindaba zaba yizigaba ezimbili: isigaba lapho inceku ingenza umzamo wokusizuza noma ukuzuza lokho okungenzeka kukho, noma ukusivimba noma ukusinciphisa, kulokhu inceku yenza umzamo wayo futhi ifune usizo kuMkhonzwa wayo. Nohlobo lapho lokho kungenzeki khona, kulapho-ke inceku iyazinja khona, iyaneliseka, futhi iyazinikela, futhi akungabazeki ukuthi ukugcina lesi simiso kuyimbangela yenjabulo nokuphela kosizi nokukhathazeka.

Isahluko: Ukukumbula u-Allah kakhulu

Futhi phakathi kwezizathu ezinkulu kakhulu zokuvuleka kwenhliziyo nokuzinza kwayo: wukwandisa ukukhumbula u-Allah, ngoba lokho kunomthelela omangalisayo ekuvuleni inhliziyo nasekuzinzeni kwayo, nasekususweni kokukhathazeka nosizi lwayo. U-Allah oPhezukonke wathi:

﴿...أَلَا يَذْكُرُ اللَّهُ تَطْمِئِنُّ الْقُلُوبُ﴾

"...Ngeqiniso, ngokukhumbula u-Allah izinhliziyo zithola ukuthula." [Ar-Ra'd:28]. Ukukhumbula u-Allah kunomthelela omkhulu ekuzuzeni lokhu okufiswayo, ngenxa yesici sako esikhethekile, kanye nangenxa yomvuzo wakhe inceku enethemba lawo.

Ukukhuluma ngezibusiso zika-Allah ezibonakalayo nezifihlakele, Kanjalo futhi, ukukhuluma ngezibusiso zika-Allah ezibonakalayo nezingabonakali, ngokuba ngokuzazi nangokukhuluma ngazo, u-Allah ususa ukukhathazeka nosizi, futhi kugququzele inceku ekubongeni, okuyisona sikhundla esiphakeme kunazo zonke, ngisho noma inceku isesimweni sobumpofu, noma sokugula, noma kwezinye izinhlobo zezinhlopheko. Ngoba uma iqhathanisa phakathi kwezibusiso zika-Allah eziphezu kwayo - ezingenakubalwa - nobubi obuye bwehlela, lobo bubu abuba nasilinganiso uma buqhathaniswa nezibusiso.

Kepha izinto ezingathandeki nezinhlekelele, uma u-Allah elinga ngazo inceku, yabe isifeza kuyo umsebenzi wokubekezela, nokwamukela, nokuzinikela, umthelela wazo uba lula nomthwalo wazo wehla. Futhi ithemba lenceku ngomvuzo wazo kanye nokukhonza u-Allah ngokwenza umsebenzi wokubekezela nokwamukela, kwenza izinto ezibabayo zibe mnandi, kangangokuthi ubumnandi bomvuzo wazo buyenza ikhohlwe ububaba bokubekezela.

Ukubheka abaphansi kunathi, Futhi phakathi kwezinto ezinenzuzo enkulu kulolu daba, wukusebenzisa lokho uMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye) akuqondise kukho kwiHadith eyiqiniso, laphe athi:

(انْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ أَسْفَلُ مِنْكُمْ وَلَا تَنْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقَكُمْ فَإِنَّهُ أَجْدَرُ أَنْ لَا تَزِدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ)

"Bhekani kulowo ongapansi kwenu, futhi ningabheki kulowo ongaphezu kwenu, ngokuba kungcono kakhulu ukuba ningawudeleli umusa ka-Allah okini." Ilandiswe nguMuslim. Ngoba incekuma ibeka phambi kwamehlo ayo lo mbono omuhle, iyozibona idlula abantu abaningi empilweni enhle nakho konke okuhambisana nayo, nasesondlweni nakho konke okuhambisana naso, kungakhathaliseki ukuthi isimo sayo sinjani. Khona-ke kuyoshabalala ukukhathazeka kwayo, usizi lwayo, nosizi lwayo, futhi kuyokwanda ukujabula kwayo nentokozo yayo ngezibusiso zika-Allah edlule ngazo abanye abangaphansi kwayo kuzo.

Lapho incekum izindla kakhulu ngezibusiso zika-Allah ezibonakalayo nezingabonakali, ezenkolo nezakulomhlaba, iyabona ukuthi iNkosi yayo iyiphile okuhle futhi isuse kuyo ububi obuningi. Akungabazeki ukuthi lokhu kususa izinkathazo nosizi, futhi kuletha injabulo nentokozo.

Isahluko: Ukuzama ukususa izimbangela eziletha ukukhathazeka, nokuthola izimbangela eziletha injabulo.

Phakathi kwezizathu ezibanga injabulo nokusuka kosizi nokukhathazeka, wukuzikhandla ekususeni izizathu eziletha usizi, nasekuzuzeni

izizathu eziletha injabulo; lokho kwenziwa ngokukhohlwa izinsizi ezadlula angenakukwazi ukuzibuyisa, nokwazi kwakhe ukuthi ukugxilisa umqondo wakhe kuzo kuwubuwula nokungenzeki, nokuthi lokho kuwubulima nobuhlanya. Ngakho-ke uzabalaza nenhliziyo yakhe ukuba iyeke ukucabanga ngazo, kanjalo futhi uzabalaza nenhliziyo yakhe mayelana nokukhathazeka kwayo ngalokho okuzayo, kulokho akucabangayo okufana nobubha noma ukwesaba noma obunye ubunzima abucabangayo ekusaseni lempilo yakhe. Ngakho-ke uyazi ukuthi ezindabeni zesikhathi esizayo akwaziwa okuzokwenzeka kuzo okuhle nokubi, amathemba nobhulungu, nokuthi zisesandleni sikaSomandla, uHlakiniphileyo, kanti izinceku azinalutho ezisezandleni zazo ngaphandle komzamo wokuzuza okuhle kwazo nokuvikela umonakalo wazo. Futhi inceku iyazi ukuthi uma isusa umcabango wayo ekukhathazekeni kwayo ngekusasa layo, ithembele eNkosini yayo ekulilungiseni, iphinde ithole ukuzola kuYo kulokho, uma yenza kanjalo inhliziyo yayo iyozola, nezimo zayo ziyolunga, bese kusuka kuyo ukukhathazeka nosizi lwayo.

Ukusebenzisa umthandazo, Futhi kokunenzuzo kakhulu ekuqapheleni ikusasa lezindaba, wukusebenzisa leDu'a abeyinxusa uMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

«اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لِي دِينِي الَّذِي هُوَ عِصْمَةُ أَمْرِي وَأَصْلِحْ لِي دُنْيَايَ الَّتِي فِيهَا مَعَاشِي،
وَأَصْلِحْ لِي آخِرَتِي الَّتِي إِلَيْهَا مَعَادِي، وَاجْعَلِ الْحَيَاةَ زِيَادَةً لِي فِي كُلِّ خَيْرٍ،
وَالْمَوْتَ رَاحَةً لِي مِنْ كُلِّ شَرٍّ»

"O Allah, ungilungisele inkolo yami eyisivikelo sendaba yami, futhi ungilungisele umhlaba wami okukuwo indlela yami yokuphila, futhi ungilungisele impilo yami ezayo ekuyo ukubuyela kwami, futhi yenza impilo ibe yisandiso kimi kukho konke okuhle, nokufa kube wukuphumula kimi kubo bonke ububi." Ilandiswe nguMuslim. Futhi kanjalo yizwi lakhe:

«اللَّهُمَّ رَحِمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكْلِنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ»

"O Allah, umusa Wakho ngiyawunxusa, ungangiyekeli kimina ngokwami ngisho nokuphazima kweso, futhi ungilungisele zonke izindaba zami, akekho unkulunkulu ngaphandle Kwakho." Ilandiswe ngu-Abu Dawud nge-isnad eyiqiniso. Ngakho-ke, uma inceku iphikelela kulo mthandazo oqukethe ukulunga kwekusasa layo lezenkolo nelasenhlabeni, ngenhliziyo ekhona nenhloso eqotho, kanye nokuzikhandla kwayo kulokho okuzokufeza lokho, u-Allah uyoyifezela lokho ekumthandazele, yaba nethemba lakho, yakusebenzela, futhi usizi lwayo luyoguquka lube yinjabulo nentokozo.

Isahluko: Ukulinganisela izimo ezimbi kunazo zonke.

Kwezizathu ezizuzisa kakhulu zokuqeda ukukhathazeka nezinsizi, lapho inceku yehlelwa okuthile okuyizinhlekelele, ukuba izame ukukudambisa ngokucabangela imiphumela emibi kakhulu into engagcina ifinyelele kuyo, bese izilungiselela lokho. Uma yenze njalo, kufanele izame ukunciphisa lokho okunganciphiswa ngokusemandleni. Ngalokhu kuzilungiselela nangalomzamo ozuzisayo, kuyaphela izinsizi nokudabuka kwayo, futhi ukwenza lowo mzamo kuba ukuletha izinzuzo, kanye nokuvikela umonakalo inceku enamandla okuwuvikela.

Ngakho-ke, uma zimehlela izimbangela zokwesaba, nezokugula, nezobumpofu nokuswela izinto ezahlukeni azithandayo, makamukele lokho ngokuzola nangokuziqeqeshela kukho, kunalokho, nakokubi kakhulu okungenzeka kukho. Ngoba ukuziqeqeshela ukubekezelela izinto ezingathandeki, kuyazenza zibe lula futhi kususe ubunzima bazo, ikakhulukazi uma eziphathisa ngokuzilwisa ngokwamandla akhe. Kuyahlangana-ke kuye ukuziqeqesha kanye nomzamo onenzuzo omphazamisayo ekunakekeleni izinhlopheko, futhi alwe nomphefumulo wakhe ukuze avuselele amandla okumelana nezinto ezingathandeki, encike kulokho ku-Allah nokumethemba

ngokuphelele. Futhi akungabazeki ukuthi lezi zinto zinenzuzo yazo enkulu ekutholeni injabulo nokwethaba kwezinhliziyiyo, kanye nomvuzo inceku ewethembayo wakulomhlaba nowase-Ākhirah. Lokhu kuyinto ebonakalayo nevavanyiwe, futhi izigameko zalabo abakuzamile ziningi kakhulu.

**Isahluko: Amandla enhliziyi
nokungakhathazeki nokungathinteki
kwayo.**

Phakathi kokwelashwa okukhulu kunakho konke kwezifo zenhliziyiyo eziphathelene nemizwa, kanti futhi nasezifweni zomzimba: amandla enhliziyiyo, nokungaphazamiseki kwayo kanye nokunganyakaziswa yimizindlo engamanga nemibono engenasisekelo elethewa yimicabango emibi. Futhi intukuthelo nokukhathazeka kuphakathi kwezizathu ezibuhlungu, futhi kulowo olindele ukwenzeka kwezinto ezingathandeki nokuphela kwezinto azithandayo, lokho kumphonsa ekukhathazekeni nasosizini, ezifweni zenhliziyiyo nezomzimba, kanye nasekuwohlokeni kwezinzwa okunemiphumela emibi abantu abaye babona ubungozi bayo obuningi.

Ukuncika ku-Allah, Futhi noma nini lapho inhliziyiyo yencika ku-Allah, ibeka ithemba layo Kuye, ingazinikeli emibonweni engamanga futhi ingabuswa yimicabango emibi, futhi inesiqiniseko ngo-Allah ilangazelela umusa Wakhe, ngenxa

yalokho kuyaxoshwa kuyo ukukhathazeka nosizi, kuphele izifo eziningi zomzimba nezenhliziyo, futhi inhliziyo ithole amandla, nokukhululeka, nenjabulo okungenakuchazwa. Yeka ukuthi zigcwele kangakanani izibhedlela iziguli zemibono engamanga nemicabango eyonakele, futhi yeka ukuthi lezi zinto zibe nomthelela kangakanani ezinhliziyweni zabaningi abanamandla, ingasaphathwa eyabangenamandla, futhi yeka ukuthi ziholele kangakanani ebuwuleni nasebuhlanyeni. Futhi osindisiwe yilowo u-Allah amsindisile futhi wamnika impumelelo ekulweni nomphefumulo wakhe ukuze azuze izindlela eziwusizo eziqinisa inhliziyo, ezisusa ukukhathazeka kwayo. Wathi oPhezukonke:

{وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ...}

"...futhi lowo othembela ku-Allah, Yena umanele...." [At-Talaq:3]. Okusho ukuthi, umenela kuzo zonke izindaba zakhe zenkolo nezomhlaba.

Ngakho-ke, owencike ku-Allah unamandla enhliziyu; akathintwa yimicabango eyize, futhi akaphazanyiswa yizigameko ngenxa yokwazi kwakhe ukuthi lokho kuvela ebuthakathakeni bomphefumulo, nasekuvalweni nasek wesabeni okungekho ngokoqobo. Futhi uyazi kanye nalokho ukuthi u-Allah uzibophezele kulowo owencike Kuye ngokumanele ngokuphelele, ngakho uyamethemba u-Allah futhi athole ukuzola

esithembisweni saKhe, bese kusuka ukukhathazeka kwakhe nosizi lwakhe, nobunzima bakhe buphenduke ubulula, nosizi lwakhe lube yinjabulo (i-tarah: usizi), nokwesaba kwakhe kube ukuphepha. Ngakho-ke siyamcela Yena oPhakeme ukuba asiphe impilo ephelele nokuvikeleka, futhi asiphe ngomusa waKhe amandla enhliziyi nokuzinza kwayo, kanye nokwencika okuphelele u-Allah azibophezele ngakho kubantu bakho ngakho konke okuhle, nokususa konke okubi nokulimazayo (i-dhir: umonakalo).

Isahluko: Ukuzijwayeza ukubekezelela amaphutha abanye.

Futhi esishweni sikaMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

«لَا يَرْفُكُ مُؤْمِنٌ مُؤْمِنَةً إِنْ كَرِهَ مِنْهَا خُلُقًا رَضِيَ مِنْهَا خُلُقًا آخَرَ»

"Indoda ekholwayo makangamzondi owesifazane okholwayo, uma engathandi isimilo esithile kuye, uyojabula ngesinye." Ilandiswe ngu-Muslim.

Izinzuzo ezimbili ezinkulu:

Eyokuqala: Isiqondiso sokusebenzelana nonkosikazi, isihlobo, umngane, nalowo osebenzelana naye, nawo wonke umuntu onobudlelwane nokuxhumana naye; nokuthi kufanele uzilungiselele umqondo wokuthi nakanjani kuyoba khona kuye iphutha, noma ukusilela, noma into ongayithandi. Uma-ke ukuthola lokho, qhathanisa lokho nalokho

okuyisibopho kuwe noma okufanele mayelana nokuqinisa ukuxhumana nokulondoloza uthando, ngokukhumbula izimfanelo zakhe ezinhle, kanye nezinjongo ezithile nezivamile. Ngalokhu kushaya indiva amaphutha nokuqaphela okuhle, ubuhlobo nokuxhumana kuyahlala njalo, bese kutholakala kuwe ukukhululeka okuphelele.

Inzuzo yesibili: wukususwa kokukhathazeka nokukhwantalala, nokuhlala kokuthula, nokuqhubeka nokugcwalisa amalungelo ayisibopho (wajib) nalawo athandekayo (mustahabb), nokutholakala kokukhululeka phakathi kwezinhlangothi zombili. Futhi lowo ongathathi isiqondiso kulokhu okwashiwo uMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah kube kuye) -kepha aguqule udaba abheke amaphutha, angabuboni ubuhle-, nakanjani uzokhathazeka, futhi nakanjani kuzodungeka uthando oluphakathi kwakhe nalowo axhumene naye, futhi kuzonqamuka amalungelo amaningi okwakufanele bobabili bawalondoloze.

Futhi abantu abaningi abanomoya ophakeme bayazimisela ekubekezeleni nasokuthuleni kwenhliziyo lapho kwehla izinhlekelele nezinto ezikhathazayo. Kodwa ezindabeni eziyize nezilula bayakhathazeka, bese kuphazamiseka ukuzola. Futhi isizathu salokhu ukuthi baqinise imiphefumulo yabo ezindabeni ezinkulu, kodwa bayiyeka kwezincane, lokho kwase kubalimaza

kwaphazamisa nokukhululeka kwabo. Ngakho-ke, umuntu oqondayo uqinisa umphefumulo wakhe ezindabeni ezincane nezinkulu, futhi acele u-Allah ukuba amsize kuzo, nokuthi angamnikeli kuye uqobo ngisho nangokuphazima kweso. Khona-ke okuncane kuba lula kuye, njengoba nje nokukhulu kwaba lula kuye. Futhi ahlale umphefumulo wakhe uzinzile nenhliziyo yakhe ithule, ekhululekile.

Isahluko: Ukungaxili Ezinkathazweni

Umuntu onengqondo uyazi ukuthi impilo yakhe eqondile iyimpilo yenjabulo nokuzola, nokuthi imfushane kakhulu, ngakho-ke akufanele ayifinyeze ngokukhathazeka nokuzinikela ezinsizini, ngoba lokho kuphambene nempilo eqondile. Ngalokho-ke, uyancishana ngempilo yakhe ukuba ingxenye yayo enkulu ingabi yisisulu sezinkathazo nosizi, futhi akukho mehluko kulokhu phakathi kolungileyo nonesono. Nokho, okholwayo unesabelo esikhulu kakhulu ekufezeni le mfanelo, kanye nengxenye enenzuzo esheshayo neyezayo.

Ukuqhathanisa phakathi kwezibusiso zika-Allah namashwa amehlele, Futhi kufanele, uma evelelwa yinto embi noma eyisaba, ukuba aqhathanise phakathi kwezinye izibusiso anazo, kungaba ezenkolo noma ezomhlaba, nalokho okubi okumvelele. Ngakho-ke, uma eqhathanisa, kuyabonakala ubuningi bezibusiso akuzo, nokwehla kwamandla kwezinhlopheko ezimehlele.

Ngokunjalo uqhathanisa phakathi kwalokho akwesabayo kokwenzeka komonakalo kuye, kanye namathuba amaningi okusinda kuwo, ngakho akavumeli ithuba elibuthakathaka linqobe amathuba amaningi anamandla. Futhi ngalokho kuyaphela ukukhathazeka kwakhe nokwesaba kwakhe. Futhi ulinganisela amathuba amakhulu kunawo wonke angamehlela, bese ezilungiselela ukwenzeka kwawo uma kwenzeka, futhi azame ukuvimba lokho okungakenzeki, nokususa okwenzekile noma akunciphise.

Ukuphatha kabi kwabantu kungumthwalo wabo, inqobo nje uma ungaxili kukho, Futhi phakathi kwezinto ezizuzisayo kuwukwazi ukuthi ububi babantu kuwe, ikakhulukazi ngamazwi amabi, abukulimazi wena kepha bulimaza bona, ngaphandle uma wena uzivumela ukuba ukhathazeke ngakho, futhi ukuvumele ukuba kulawule imizwa yakho, kulapho-ke kuyobe sekukulimaza nawe njengoba kulimaze bona. Kepha uma wena ungakubeki ndawo, ngeke kukulimaze ngalutho.

Hlobisa impilo yakho ngemicabango ezuzisayo, Yazi ukuthi impilo yakho ingumphumela wemicabango yakho, ngakho-ke uma kuyimicabango ekuzuzisayo enkolweni noma kulo mhlaba, impilo yakho iba yinhle futhi ibe nenjabulo, uma kungenjalo, kuba ngokuphambene.

Ukuba ukwenza kube ngokuka-Allah, kungabi ngokwezidalwa. Phakathi kwezinto ezinenzuzo enkulu ekuqedeni usizi wukuba uzijwayeze ukuthi ungafuni ukubongwa muntu ngaphandle kuka-Allah. Uma wenza okuhle kulowo onelungelo phezu kwakho noma kulowo ongenalo, yazi ukuthi lokhu kuwukusebenzelana kwakho no-Allah, ngakho-ke unganaki ukubongwa yilowo omenzele umusa, njengoba oPhakeme esho mayelana nabakhethekileyo ezidalweni zakhe:

﴿إِنَّمَا نَطْعُمُكُمْ لَوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا ۝٩﴾

"Siyaniphakela ngenxa yobuso buka-Allah, asifuni kunina umvuzo noma ukubonga." (9) [Al-Insan:9].

Lokhu kugcizeleleka kakhulu ekuphatheni umndeni nabantwana nangenxa yokuxhumana kwakho okuqinile nabo. Uma uzijwayeza ukususa okubi kubo, usuke uphumuze bona kanye nawe waziphumuza. Phakathi kwezimbangela zokukhululeka wukwamukela izimilo ezinhle nokusebenza ngazo ngokuvumelana nomphefumulo, ngaphandle kokuziphoqa okukukhathazayo, okwenza ubuyele emuva wehlulekile ekutholeni isimilo esihle, ngoba usuke uthathe indlela egwegwile. Lokhu kungukuhlakanipha, kanye nokuguqula izinto ezikhathazayo zibe yizinto ezicwebile nezimnandi.

Ngaleyo ndlela kuyanda ukucweba kwezenjabulo, bese kusuka konke okukhathazayo.

Ukuzibandakanya nokuzuzisayo, hhayi okulimazayo, Beka phambili izinto ezizuzisayo usebenzele ukuzifeza, futhi unganaki izinto ezilimazayo; ukuze ngalokho uziphambukise ezimbangela eziletha ukukhathazeka nosizi. Futhi sebenzisa ukuphumula nokuhlanganisa umqondo emisebenzini ebalulekile.

Ukunquma kwezenzo ngokushesha, Phakathi kwezinto ezizuzisayo wukuphothula imisebenzi khona manjalo, nokuzikhululela ikusasa; ngoba uma imisebenzi ingaphothulwanga, insalela yemisebenzi yangaphambilini iyabuthana kuwe, bese kwenezelwa kuyo imisebenzi elandelayo, okwenza umthwalo wayo ube nzima. Kanti uma usuphothule yonke into ngesikhathi sayo, ubhekana nezindaba ezizayo unamandla okucabanga nanamandla okwenza.

Ukulandelaniswa kokubalulekile, kanye nokubonisana, Kufanele ukhethe ezenzweni ezinenzuzo, uqale ngokubaluleke kakhulu kunakho konke. Hlukanisa phakathi kwalokho umphefumulo wakho okuthambekele kukho nalokho okufisa kakhulu, ngoba okuphambene nakho kubanga isithukuthezi, ukukhathala, nosizi. Funa usizo kulokho ngokucabanga okulungile nokubonisana, ngoba lowo obonisanayo akazisoli. Cwaninga ngokucophelela lokho ofuna ukukwenza,

ngakho-ke uma inzuzo isiqinisekisiwe futhi usuzimisele, thembela ku-Allah. Ngempela, u-Allah uyabathanda labo abathembela Kuye.

Futhi udumo lonke lungoluka Allah, iNkosi yemihlaba yonke.

Futhi ukuthula nezibusiso zika-Allah akube phezu kweNkosi yethu uMuhammad, nomndeni wakhe, nabangani bakhe.

الفهرس

Izindlela eziwusizo zempilo ejabulisayo	2
Izindlela eziwusizo zempilo ejabulisayo	2
Ukuqamba	2
Umfundisi uAbdur-Rahman bin Nasir as-Sa'di(umusa ka-Allah ubenaye).....	2
Isingeniso.....	2
Isahluko: Ukhohlo Nezenzo Ezilungileyo.....	3
Isahluko: Ukuzibandakanya nomunye wemisebenzi noma olunye lwezifundo eziwusizo.....	10
Isahluko: Ukukumbula u-Allah kakhulu	13
Isahluko: Ukuzama ukususa izimbangela eziletha ukukhathazeka, nokuthola izimbangela eziletha injabulo. ..	15
Isahluko: Ukulinganisela izimo ezimbi kunazo zonke.....	18
Isahluko: Amandla enhliziyo nokungakhathazeki nokungathinteki kwayo.....	19
Isahluko: Ukuzijwayeza ukubekezelela amaphutha abanye.	21
Isahluko: Ukungagxili Ezinkathazweni	23